

DEDE KORKUT

Uluslararası Türk Dili ve Edebiyatı Araştırmaları Dergisi
Cilt 6, Sayı 13 (Ağustos 2017), s. 81-82
DOI: <http://dx.doi.org/10.25068/dedekorkut28>
ISSN: 2147 - 590, Samsun- Türkiye

Kitap Tanıtımı/ Book Review

Geliş Tarihi: 18. 08. 2017
Kabul Tarihi: 27. 08. 2017

İsrail Millî Kütüphanesi'ndeki Yahuda Koleksiyonunda Yer Alan Arapça, Farsça ve Türkçe Yazmaların Kataloğu Üzerine

WUST, Efraim. *Catalogue of the Arabic, Persian, and Turkish Manuscripts of the Yahuda Collection of the National Library of Israel, Volume 1*, Brill, Leiden-Boston, 2016, ss. XII + 970, ISBN: 978-90-04-26262-1

Erdem UÇAR*

Abraham Shalom YAHUDA (1877-1951) ve Isaac Ezekiel YAHUDA (1863-1941), varlıklı bir Yahudi ailesine mensup iki kardeştir. Ailelerinin sağladığı geniş imkânlar sayesinde iki kardeş iyi bir eğitim almıştır. İki kardeşten Isaac gençliğinden itibaren Şark dünyasına ait çeşitli yazmaları ve eserleri şahsî arşivinde biriktirmeye başlamıştır. Shalom YAHUDA, 1950'li yıllarda Kudüs'te Arap-Yahudi Araştırmaları Merkezi kurmaya niyetlenmiş ve bu niyetinin neticesinde tanıtımını yapacağımız Arapça, Farsça ve Türkçe yazma koleksiyon ortaya çıkmıştır. Bu zengin koleksiyon, aslında dünya kütüphane ve arşivlerini de beslemiştir. YAHUDA koleksiyonundan birçok yazma British Museum, Princeton ve Michigan üniversitelerine gönderilmiştir.

Yahuda koleksiyonundaki katalogta 599 adet yazma tavsif edilmiştir. Bunlardan 18 tanesi Türkçe,

* İzmir-Türkiye.

kalan 581 adetlik yazma ise Arapça ve Farsça yazmadır. Yazmaların için birçok nadir nüsha bulunmaktadır. Yazmaların tavsifi Arapça ve İngilizce olarak yapılmıştır. Temellük kayıtlarının da bulunduğu Arapça tavsif kısmı daha ayrıntılı olup İngilizce kısım Arapça kısmın kısa bir özeti gibidir.

Katalogdaki 18 yazma şunlardır: **1.** 29 (3, 5, 11) = XVI. yüzyıldan kalma bir şiir mecmuası (s. 74-76); **2.** 58 = *Nazmü'l-Mubîn fi'l-Ayatü'l-Erba'in*'in Okçızade Muhammed b. Muhammedü'l-Rumî tarafından yapılan şerhi (s. 121); **3.** 60 = XVI. yüzyıldan kalma *Baki Divanı*'na ait yazma (s. 124); **4.** 66 = XVI. yüzyıldan kalma Şeyh'in *Hüsrev ü Şirin*'ine ait yazma (s. 131-132); **5.** 80 = XIX. yüzyıldan kalma Fuzulî'nin *Leylâ vü Mecnûn*'una ait yazma (s. 145-146); **6.** 84 = XVIII. yüzyıldan kalma *Râgıb Divanı*'na ait yazma (s. 150); **7.** 89 = XVII. yüzyıldan kalma Yazıcıoğlu'nun *Muhammediyye*'sine ait yazma (s. 156-157); **8.** 90 = Kınalızade'nin *Ahlâk-ı 'Alâ'*'ine ait yazma (s. 157-158); **9.** 133 = Şeyh Ali Çelebi b. Hüsrev İznikî'nin *Divan-ı Hikmet*'ine ait yazma (s. 222); **10.** 160 = XIX. yüzyıldan kalma *Kanunü'l-Edeb fi Zabt Kelimatü'l-'Arab*'ın Türkçe tercümesinin ikinci cildi (s. 267-268); **11.** 179 (9) = Sinan Paşa'nın *Nasihatname*'sine ait bir yazma (s. 291); **12.** 192 (8) = Türkçe bir yazma parçası (s. 311); **13.** 213 (4) = *Kavakibü'l-Durriyye fi Medh Hayri'l-Beriyye*'nin bir kısmının tercümesi (s. 343); **14.** 240 = XVII. yüzyıldan kalma Rüstem Paşa'nın *Tevârihü'l-Osman*'ına ait yazma (s. 371); **15.** 269 = XVI. yüzyıldan kalma *Faraz'izü'l-Şerifiyye*'ye ait yazma (s. 408); **16.** 311 = Muhtelif konularda yazılmış Osmanlıca hukuk ve fıkıh eserleri (s. 472-485); **17.** 416 = XVII. yüzyıldan kalma *Cevahirü'l-Hikmet*'e ait yazma (s. 664-665); **18.** 556 = XVII. yüzyıldan kalma çeşitli soruları ihtiva eden yazma parçaları (s. 839-840).

Arap harfli Türkçe yazmalar, Türkiye dışında dünyanın muhtelif koleksiyonlarına da dağılmış durumdadır. Hazırlanan bu tip kataloglar sayesinde Türkçe yazmalardan haberdar olunabilmektedir. Kataloğu hazırlayan ekibi tebrik ederim.

